

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

SIEGFRIED

Een tekst om theater mee te maken

Toneelspel in zes taferelen en een epiloog

door

PIER BOSSUYT

Toneelfonds J. JANSSENS * Antwerpen

1990

(N° 1876)

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste 7 tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde auteursrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel.

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aankoopbewijs. Dit bewijs moet samen met een aanvraagkaart waarop plaats en datum(s) van opvoering werden ingevuld, minstens veertien dagen voor de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gecopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende auteursrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:
I.B.V.A. "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.

C.I.P. Koninklijke Bibliotheek Albert 1
Bossuyt, Pier

Siegfried : een tekst om theater mee te maken / Pier Bossuyt. -
Antwerpen : Toneelfonds J. Janssens, 1990. - 74p. ; 30 cm.
ISBN 90-385-0065-3
Doelgroep : Toneelverenigingen
NUGI : 302

Wettelijk Depot D/1990/220/66
ISBN 90-385-0065-3

© 1990 Toneelfonds J. Janssens/Pier Bossuyt

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotocopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

FREDDY, de gastheer
MONIQUE, zijn vrouw
OSWALD, kunstenaar
MARLEEN, zijn vrouw
GHISLAIN, verzekeringsmakelaar
GRETA, zijn vrouw
BRIGITTE, buurvrouw

EERSTE TAFEREEL

De woonkamer van Freddy. Eethoek, zithoek en doorgeefkeuken. Een nieuwgebouwd huis. Een aantal elementen in de inrichting herinneren aan de smaak van de vroege '70-er jaren. Aan de wand portret van Che Guevara. Een plaat speelt op volle volume :

The Rolling Stones : "I can't get no satisfaction".

Freddy, een flesje bier in de hand, doet enkele danspassen.

Het bier gulpt uit de fles. Freddy vloekt binnensmonds. Zet flesje in boekenrek. Gaat naar de keuken om opneemvod. Monique op, op het ogenblik dat hij de vloer aan het schoonvegen is. Draagt twee grote plastic zakken met eetwaar. Zet die neer en gaat de versterker stiller zetten.

Monique : Kan het niet wat zachter?

Freddy : (zet de muziek helemaal af)

Het staat op de hoes : "This record should be played loud". Wat heb je aan die dure stereoinstallatie als je de muziek niet eens behoorlijk mag spelen? Zoiets kan niet zacht, piano ja, of klassieke gitaar. Hoewel ...

Monique : Wat heb jij hier eigenlijk uitgericht? Zal ik mij maar uitsloven en achter mijn gat maakt mijnheer er een rotzooi van. En zet je nu al je lege flessen in het boekenrek? Die ringen krijg ik er nooit uit. Wij hebben gasten vanavond en jij zit maar te zuipen en plaatjes te draaien.

Freddy : (neemt fles weg en neemt stevige slok)

Dat wil niet zeggen dat klassieke muziek altijd zacht moet staan. Mozart, dat kan, maar Stravinsky bijvoorbeeld. Veel te goed voor achtergrondmuziek. Zo heb je er niets aan.

Monique : Freddy, ik praat tegen je. Heb je de garnalen al gepeld? De toostjes moeten ook nog klaargemaakt worden. En let je op de coq au vin? Of wil je dat het weer zo een blubber wordt als de vorige keer?

Freddy : Wind je toch niet zo op Monique. Altijd hetzelfde als wij gasten hebben. Jij één pak zenuwen. Dit zou een aangename avond worden.

Monique : Ik weet nog altijd niet of die coq au vin niet wat te gewoontjes is. Als je kijkt wat Greta ons vorige keer opdiende. En die avocado's met garnalen. Ik las laatst in Avenue dat avocado's helemaal 'out' zijn.

Freddy : In de tijd zetten wij de pan op tafel, zonder complimenten. Spaghetti, of hutsepot, maar de sfeer was er. Okee, wat Greta doet mag er wezen, maar die avondjes worden er niet gezelliger om. Neem nu die aperitieven. Kleur genoeg, maar de smaak van fruitsap en toch word je er bezopen van. Terwijl iedereen eigenlijk liever een glas bier heeft.

Monique : Die tijd is voorbij. Je zou zelf niet meer op die vunzige vrijgezellenflat willen zitten...

Freddy : Daar ben ik nog niet zo zeker van.

Monique : Of dat rovershol van Siegfried, waar iedereen in en uit liep.

Freddy : En waar wij voor het eerst ...

Monique : Ik zou er geen voet meer binnenzetten.

Freddy : Wij leefden zoals wij dat zelf goed vonden, niet zoals Avenue, of jouw moeder dat voorschreven.

Monique : Freddy Vuylsteke, je bent getrouwd, je hebt een gezin, je bent veertig. Je hebt je verantwoordelijkheid. En wat heeft mijn moeder hiermee te maken?

Freddy : (Zet flesje neer).
Laat ons daar nu niet opnieuw over beginnen. Je weet best wie je opgemaakt heeft om die kast van een huis te laten bouwen, waar wij ons de rest van ons leven blauw voor kunnen betalen.

Monique : En wie wou er die grote tuin voor biologische teelt? Biologische brandnetels zeker. En dat atelier, waar je nog geen bal uiggericht hebt?

Freddy : Geen bal uitgericht, geen bal uitgericht. Godverdomme. Verven, behangen, elektrische leidingen aanleggen, avondles geven om die hoop stenen hier af te betalen en dan krijg ik te horen dat ik hier geen bal uitricht. Hoe kan een mens hier nog creatief zijn.

Monique : Kijk maar eens naar Oswald. Volgende maand exposeert hij in Oostende.

Freddy : In zo een klotebourgeoisgalerijtje. En hij en Marleen hebben geen kinderen. Wat jij hebben moet is een man als Ghislain. Duytschaever & Verfaillie. Verzekeringen. Geld maken van de angst. Zuivere winst. Gelegaliseerde oplichterij.

Monique : (woedend naar Freddy toe). Je kinderen. Zij lopen in de weg hé, je kinderen.

- Freddy :** (neemt Monique bij de schouders. Zij verweert zich, maar hij laat niet los). Lieve schat, je weet best dat ik dat zo niet bedoel. (Wil Monique zoenen. Zij wendt het hoofd af en rukt zich los, maar is wel bedaard). Zijn zij braaf geweest?
- Monique :** Barbara zag mij al niet meer staan toen ik wegging. Maar Jeroen stelt vragen. Waarom moeten wij ze eigenlijk iedere keer uit logeren sturen?
- Freddy :** Je weet best hoe moeilijk je ze in bed krijgt als wij gasten hebben. En als het er weer zo aan toegaat als vorige keer...
- Monique :** Zeg mij niet dat je er weer zo een beestenboel van wilt maken...
- Freddy :** Dat is eigenlijk niet de bedoeling. Maar voor zo een avond kun je toch moeilijk het scenario vooraf schrijven. Overigens, jij deed ook lekker mee.
- Monique :** Maar jij stak de boel in gang.
- Freddy :** Ik? Ik was niet minder bezopen dan de anderen. Maar vanavond zie ik het toch rustiger. Hopelijk. Of waarom eigenlijk... onder oude kameraden moet zoiets kunnen...
- Monique :** Mooie kameraad, jij. Oswald fier met zijn tentoonstelling in Oostende en jij spreekt van een klotegalerijtje. En Ghislain, die zich uitslooft voor zijn verzekeringskantoor noem jij een oplichter. Wat zou je zeggen als ze jou een gefrustreerde schoolfrik noemden, met hersenen die in '68 zijn blijven stilstaan?

Freddy : Nu ben je alweer boos. Kom nu eens rustig bij mij zitten (gaat zitten).

Monique : Er is nog een heleboel te doen (met boodschappentassen naar de keuken / Gaat uitpakken).

Freddy : Een vriend is iemand tegen wie je je mening mag zeggen. En dat is het nu met Oswald en Ghislain. Wij hebben alle drie, samen met Siegfried, in hetzelfde geloofd. Daarna zijn wij elk onze eigen kant uitgegaan. Oswald in de kunst, Ghislain in zaken en ik ...

Monique : Zeg, je hebt die coq au vin afgezet.

Freddy : Het mocht toch geen blubber worden?
(naar de keuken)
En ik... nu ja, ik ... Er is altijd iets gebleven tussen ons. Al was het maar door wat wij vroeger allemaal samen meegemaakt hebben.

Monique : Freddy, wil je nu eens ophouden met dat oudstrijdersgegrien? Je krijgt vanavond nog tijd genoeg om te lullen. Help mij liever met de toastjes. En smeer ze niet te dik, verdeel die paté een beetje. (Beiden een tijdje in stilte aan het werk) Zeg....

Freddy : Hm.

Monique : Waar ben je gistermiddag geweest?

Freddy : Wat een vraag. In de Zilveren Kan, koffie gaan drinken zoals altijd. Je weet dat ik geen twee uur zomaar in die school-fabriek-gevangenis-gekkenhuis kan rondhangen.

Monique : Was er nog iemand?

Freddy : Ik heb je toch al gezegd dat het er iedere middag stampvol zit. Nu ja, Marleen was er ook.

Monique : Zij is er nogal dikwijls, schijnt het. Waarom vertel je mij dat niet?

Freddy : Welke roddeltante ben je nu weer tegen het lijf gelopen? Die ouwehoer van een Verschaetse zeker? Vandaar dat hij altijd zo dubbelzinnig zit te grijnzen. Maar je weet dat ik niet praat tegen die vent.

Monique : Wel tegen Marleen.

Freddy : Moet ik soms doen alsof ik haar niet ken? Goed, Marleen gaat 's middags ook vaak koffie drinken in de Zilveren Kan en ik mag haar graag zoals ik haar altijd graag gemogen heb. Het is niet omdat wij die ene keer dom gedaan hebben dat je je nu weer vanalles moet voorstellen. Trouwens, die ene keer zat jij ook geen schaak te spelen met Oswald.

Monique : Ik ga de tafel dekken en wat anders aantrekken. Zou jij ook beter doen. (naar de eethoek)

Freddy : Wat ik aanheb vind ik goed genoeg.

Monique : Een stuk antiek, dat ben je.

Freddy : Wel ja, een stuk antiek. Nog niet half zo antiek als die jongelui van tegenwoordig die er weer bijlopen als in de jaren vijftig. Nu goed, dan ga ik mijn hals maar weer in een stropdas wurgen, zoals ik mijn haar heb laten knippen, mijn baard laten scheren en een hypotheek op mijn vrijheid genomen.

Monique : (terwijl zij de tafel dekt) Zie je mij nog in zigeunerrokken lopen misschien?

Freddy : Ik vind het nog altijd zonde van je prachtige haar. Dat kon geen modekapsel verbeteren. En je borsten hebben die beha ook niet echt nodig.

Monique : Freddy, dat flesje staat hier nu nog!

Freddy : (gaat brommend flesje halen. Bekijkt Moniques werk) Je vergeet toch niet een bord te zetten voor Siegfried.

Monique : Die we in geen jaren meer gezien hebben. Nu goed, als dat bij het ritueel hoort... Moet er geen bord voor Sinterklaas, of voor de Kerstman, of voor Godot? Je gelooft toch niet echt dat hij komt.

Freddy : (Heeft flesje alweer ergens neergezet). Eén keer komt hij toch. Dan moet hij zich gewoon kunnen bijzetten. En ik denk dat het nu wel zal lukken. Oswald heeft zijn nieuwe adres. Hij zou contact met hem opnemen.

Monique : Dat adres is alweer van twee maanden geleden.

Freddy : Hij maakt het weer goed, zegt Oswald.

Monique : Hij zou zelfs nuchter geweest zijn. Intussen ligt zijn zoveelste ontwenningsskuur alweer een tijd achter de rug. Maar goed, het bord voor ons aller goeroe staat er al. Zo hebben de heren hun zin. Het zou erger zijn als hij echt zou komen.

Freddy : Dat zou toch ongelooflijk zijn. De vier weer samen.

Monique : Ik zou mij voelen alsof wij met een spook aan tafel zaten. Volgens wat ik heb horen vertellen moet hij er nu wel ongeveer zo uitzien ook. Die man is verloren.

Freddy : En dat schijn jij niet eens jammer te vinden.

Monique : Wil je nu eindelijk eens dat flesje wegzetten? (Freddy met flesje naar de keuken).

TWEEDE TAFEREEL

Freddy (volgens Moniques instructies gekleed) begroet Oswald en Marleen, beiden gekleed volgens de mode in artistieke kringen, zonder al te veel extravagantie. Freddy zoent Marleen nogal lang.

Freddy : Goh Marleen, wat heb jij met je haar uitgericht? Je ziet eruit alsof je uit Dachau komt.

Oswald : (geeft Marleen tikje op de billen). Daarvoor zit ze toch te goed in het vlees, dunkt mij. Hoe maakt je't, compadre? (geeft pakje).

Freddy : Waarom wil toch iedereen van zijn haar af? Dat moet toch meer te betekenen hebben dan gewoon maar mode. Bij de Germanen...

Marleen : (loopt rond) Het is hier mooi, en zo ruim. Handig zeg, die doorgeefkeuken. Monique?

Freddy : Die is zich mooi aan het maken. Kan nog wel een halfuurtje duren. (schudt met pakje) Ha, het zegt klokklok. Wij hebben elkaar altijd begrepen, maat. (maakt open).
Als ik het kon betalen dronk ik niets anders.

Marleen : Voor één keer hebben wij aan de gastheer gedacht. Greta zal wel weer pralines meehebben.

Oswald : (kijkt rond, doelend op portret van Guevara)
Je hebt je Che ook meeverhuisd.

Freddy : Zoals destijds onze ouders hun crucifix. Met dat verschil dat zij er nog in bleven geloven ook. Of zij konden in ieder geval goed doen alsof.

Marleen : Che blijft een symbool.

Oswald : Overigens niet een van je beste werken.

Freddy : Vormelijk niet volmaakt, hoewel, heb ik ooit iets volmaaks gedaan? Maar ik hou er eigenlijk wel van. Ik heb hem ook niet afgebeeld als idool, maar schrijvend, met een havana in de mond. "Het is niet omdat de kapitalisten sigaren roken", zei Brecht...

Oswald : ... dat wij geen sigaren mogen roken". (gaat zitten). Zeg, doe jij nog wat?

Freddy : Vernissen, elektrische leidingen leggen... Ik kan nu zelfs mortel maken. Maar ik heb in geen maanden meer een penseel in de handen gehad. Hoe langer je stilligt, hoe minder je er in gelooft.
Hoe zit het met Oostende?

Oswald : Vernissage over veertien dagen. Ik denk dat ik nu wel op goede weg ben. Oplinius komt de opening doen.

Freddy : Niet bepaald de profeet van de hedendaagse kunst.

Oswald : Een halve gare mooiprater, zo noemde Siegfried hem altijd, maar hij heeft goede connecties. Tenslotte heb ik liever mijn werk boven het dressoir van de notaris dan het op zolder te laten beschimmelen.

Freddy : ... zegt Oswald Vroman, die samen met Siegfried Kassel ging veroveren.

Oswald : Zeg, Marleen exposeert ook.

Marleen : De moeite niet waard.

Oswald : In het Cultureel Centrum van Aalbeke.

Marleen : Alleen om Carine een plezier te doen. Met haar eigen werk kreeg zij de zaal niet vol.

Freddy : Heb je Siegfried kunnen bereiken?

Oswald : Ik heb hem geschreven. Telefoon heeft hij niet en ik kan toch niet helemaal naar Denderleeuw rijden om hem dan niet thuis te vinden.

Marleen : Toen wij hem laatst zagen op die Raveel-tentoonstelling zag hij er echt goed uit. Helemaal de oude.

Oswald : Hij sprak zelfs van terugkomen, maar dat heeft hij zo dikwijls gezegd.

(Monique op. Zij draagt een nogal gewaagde gastvrouwenjapon)

Monique : Hello.

(zoent Marleen en Oswald)

Monique : Aardig zeg, dat nieuwe kapsel van je. Staat je geweldig.

Marleen : Freddy deed het aan Dachau denken.

Oswald : Hij wist ook nog iets over de Germanen.

Freddy : Bij de Germanen droegen de vrije mannen hun haar lang. Ik vraag mij af of wij ons haar niet zijn gaan knippen als teken van capitulatie.

Monique : Het is toch gewoon mode.

Oswald : Wat ook door de tijdsgeest bepaald wordt.

(de bel gaat)

Monique : Daar zijn Ghislain en Greta. (gaat openmaken)

Freddy : Dat wou ik juist zeggen. Vandaag droomt zelfs de jeugd niet meer, tenzij zo gauw mogelijk te arriveren.

Marleen : Jongens, zo zwaar, en de avond is nog niet echt begonnen ...

(Monique op met Ghislain en Greta, pralinedoos in de hand)
Beiden zijn keurig, maar onopvallend gekleed. Begroeting.
Greta wordt door de mannen veel koeler gezoend.)

Ghislain : Hi folks.

Greta : Dag allemaal.

Monique : Moeten jullie eens komen kijken naar Ghislains nieuwe wagen.

Ghislain : BMW "M". De technologie van een sportwagen in een comfortabele limousine.

(af met Monique, Greta en Oswald)

Marleen : Ga jij niet kijken?